

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Oratio, actus item vitæ activæ, & contemplativæ, quæ ne à somno
quidem interciperetur; sacrarumque litterarum cognitio, ac meditatio, n.

22

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

Humilitas Per fiscoham, inquit, scripseam byrumine, ac picem illam, in qua positus est Moyses infans (qui Christi figurabat) Beata Virgo Maria designata est, quia sapientia Dei, qui est filius Dei, beatam Mariam Virginem elegit, in cuius utero hominē, cui per unitatem personae coniungeretur, formavit; Per byrumen autem, quod ab aqua solus non potest virginitatem beatae Mariae, qua nullo xstu carnali violari potuit, intelligere possumus; per picem autem, quae custos est bituminis, humilitatem custodem ceterarum virtutum, de qua ipsa legitur dicens: quia respexit humilitatem ancilla sua, ecce enim ex hoc beatam me accent omnes generationes; sic Ambrosius,

Humilitas 22. Hanc humilitatis virtutem Deipara sedulo dilexit, & coluit, ut eam non tantum laudibus in suo Cantico mirifice extulerit Dei potentiam predicando, quae superbos deprimat, & exaltat humiles; verum etiam in cunctis suis actionibus singulari quadam ratione eius specimen nobis dederit praclarissimum, ita ut haec virtus et peculiari ter tribuatur: quare

Humilitas Cant. 3. ex persona Virg. dicitur. *Nardum meo dedit odorem; quia humilitas per nardum significata, peculiari ratione est sua, quocirca*

B. Mechlids B. Mechlids in lib. 5 suarum reuel. prima, inquit, virtus, in qua Virgo nata, & infans se singulariter exercuit fuit humilitas, quae ita modeste de se sentiebat, ut cum tot gratias haberet, nullis creantur se praesulit, nec anteponit sic. bi.

Humilitas Ceterum hoc ipsum nonnullas Deiparae actiones expendendo offendamus. In primis cum in matrem Dei esset electa, se Ancillam Domini vocat; quod expendens Bonaventura in speculo cap. 4. Omnia, inquit, & profunda humilitas Mariae, Ecce Mariam Archangelus alloquitur, Mariae gratia plena dicitur; super nuntio Spiritus sancti promittitur; In matrem Domini assumitur; iam omnibus creaturis anteponitur iam Domina caeli, & terra efficitur; sed in his omnibus iura humilitate deprimuntur dicens Ecce Ancilla Domini, sic Bonaventura & Ambrosius lib. 2. in Lucam, in haec verba: Vide, inquit, humilitatem, unde devotionem Ancillam se dicit Domini, quae mater eligitur, nec repentinio exaltata promissa est, simul Ancillam dicendo, nullam se praerogativam ante gratia veniebat, quae se erat quod suberet; in tem enim, humilitatis partitura, humilitatem se debuit etiam ipsa praefere:

S. Antonin & S. Antoninus 3. part. tit. 1. cap. 3. §. 2. haec eadem Deiparae verba tractans, docet alios humilitate Saucios tamen demittit de te iocutos, ad hanc

tamen Deipara humilitate nequaquam permissa: Non finit, inquit, humilitate ut se in Abraham dicens, sum pulvis. & ceteris, aut se in milite a aient, ventus est vita mea, vel Dasi, a protestans, hinc am quod esset eandem mortuus, & unus pulex, sive Ba... *Carolo de pilla, qui se ius se esse labitem vocem. N. m. Genes. 18. hi omnes dixerunt, quod erant & non miris, lib. 7. Hae autem multo miris, quam sit, quam us. 1. Reg. 2. p. ffant inter se regnum caelorum, uemina angelorum, Ioan. 2. & mater Domini ab ancilla Domini; veritatem tamen dixi, quia & mater & ancilla erat hri* **Humilitas** *titulis illis gloriosis vere, & abique vana gloria nota se appellare, maluit tamen oculos firmare in id, quod erat humilis, ex quo gloriosior Deique magis grata est effecta. Nec solum in hac responsione Deiparae humilitas eluxit, quod Domini Ancillam se appellavit: verum etiam in ipso contentu, acque obedientia eandem humilitatem profundissimam praetulit. Cum enim Gabriel Archangelus legatum Dei ageret, cuius nomine totum negotium transigebat; potuisset Virgo beatissima eidem respondere. Fiat mihi secundum verbum Domini, cuius ancillam se fuerat protestata. Verum ipsa Dei Genitrix mox futura: atque adeo Angelorum Domina ac Regibus, quo se magis ipsi etiam Angelo demitteret, nobisque exemplum absolutissima obedientia patendi notum tantum Deo, sed homini etiam Dei nomine praecipiente, praebet, maluit dicere: Fiat mihi secundum verbum tuum.*

23. Deinde quemadmodum magnanimitas fidei, quae se Dei genitricem mox futuram credidit, nihil de tanta humilitate, quae se exiguam Dei reputabat Ancillam, detraxit, quos supra dicebam ex Bernardo, ita ex eadem humilitate cum filium Dei iam concepisset, Deo plena ad visitandam sanctam Elisabeth, cognatam suam festinauit, de quo Ambrosius libro 2. in Lucam: Diserte, inquit, muliere humilitatem Mariae superior venit ad inferiorem, ut inferior adiuuaretur: nec solum venit sed prior salutatus, & libro 2. de Virginitate. Eminentior, inquit, factus est, ubi se à Deo agnosuit electam, & statim ad cognatam suam in montana processit: non utique ut exemplo ei caearet, quae iam creuiderat oraculo: bene enim, inquit, quae creditus est, & tribus cum Elisabeth mensibus mansit. Tanti enim intervallo tempore non pides quartar, sed praesens exhibetur, sic Ambrosius. Et hinc nota facta. Signa magna: Maria, inquit, sola alacris

Fides cum tanta humilitate in Deiparae humilitas quae de se habet, ubi se inferiori subiecit, & in inferiori se exhibuit.

ate montana conscendit, ut Elisabeth ministraret. Idem sermone de Aquæ ductu: In Virgine, inquit, quæ montana conscendit, tanquam fonticulus triplex feruebat, in quærenda gratia charitatis splendebat in carne virginitas, humilitas in obsequio eminebat. Quid de hac humilitate sublimius venisse Matrem Domini sui ad se mirabatur Elisabeth, sed iam magis miratur, quod in-

Luc. 1. *flar filij. & ipsa non ministrari venerit, sed ministrare, hæc Bernardus.*

Perfectissimi *Qua in te Deipara perfectissimum humilitatis gradum tenuit. Perfecta enim humilitas, inquit gloss. Matth. 3. habet tres gradus, primus est subdere se maiori, & se non præferre aequali, & hic gradus vocatur sufficiens, & omni isto necessarius. Secundus est subdere se aequali, nec præferre se minori: & hic dicitur abundans, Tertius subesse minori, in quo est omnis iustitia, quam Christus Dominus se implere dixit, cum à Ioan-*

Matth. 3. *ne baptizari voluit. ita Glossa. Propterea Bernardus serm. de Aquæ ductu ad hoc spectans: Abijt, inquit, in montana cum festinatione, &*

Humilitas *visitauit Elisabeth; & in ministerio eius erat quæ Deiparam si mensibus tribus, ut iam tunc posset dicere matrem mater, quod tanto post filio dixit filius, sine modo, sic enim docet nos implere omnem iustitiã, Ita Bernardus. Cum autem Elisabeth à spiritu sancto edocita miraretur (verba sunt Bernardi sermone Signum magnum) personam venientis, dicens: Vnde hoc mihi, ut viderem Matrem Domini mei ad me commendaretur & vocem salutantis, ad quam exultauit in gaudio infans in utero suo, & beatificaret fidem credentis: Magna quidem praecordia, sed & deuota humilitas nihil sibi passa reserere, in eum magis vniuersa refudit, cuius in se beneficia laudabatur. Tu inquit, magnificas matrem Domini, sed Magnificas anima mea Dominum, hæc Bernardus. & Hieronimus sermone*

Luc. 1. *de Assumptione, in nullo, inquit, de se præsumpsit Virgo, in nullo aliquid de se alium sapit: sed tota in Deo exultat, & tota eius anima Dominum magnificat: Nihil sibi tribuit meritorum, nihil sibi de se applaudit, sed solummodo quæ Dei sunt, requirit, & sapit, idcirco in illo tota exultat, solum sibi veniat humilitatem Ancilla, quæ mater Saluatoris ab Angelo veneratur, sic ille.*

Humilitas *Ad Deiparæ quoque humilitatem referri possunt quam plurima abiectissima, quæ ex spontanea paupertate non sine magno incommodo iube cogebatur, & licet ab Euangelicis non omnia sint literis consignata, ea tamen pie conijcere licet ex for-*

desti stabulo, in quo filium est enixa, & ex vili præsepio, in quo eum pannis involutum, quia non erat ei locus in diuersorio, reclinare coacta est, & hoc ipsum præsepio (inquit Bernardus in speculo Euangelicæ sermonis) à brutis animalibus mutuo accepit. In eodem deinceps stabulo ad præscriptum vsque purificationi tempus per dies quadraginta est commorata; cuius rei argumentum est, quod post dies tredecim, teste Hieronymo epist. 2, & alius, in eadem spelunca à magis fuerit inuenta cum filio.

24. Quoniam verò ex Anselmo libr. de similitudinibus, inter septem, quos recenset humilitatis gradus, Quintus est, ut quis patienter sustineat dicere contemptibilem. Sextus, ut patiatu contemptibiliter se tractari, ut patiatu contemptibiliter se tractari. Septimus, ut hoc amet: hinc facile profundam Deiparæ humilitatem colligimus, quicquid enim contumeliarum, quicquid irrisionum, ac tormentorum, in integro Dominicæ prædicationis triennio, toto passionis eiusdem tempore à Iudæis, ab Herodis, Pilati quæ in libris, tum verbis, tum factis, ea præsertim uident, ac vidente, Christo eius filio est irogatum, id omne non tantum Virginitatis Matris animum acerrime sauciuit, verum in eius quoque maximum contemptum cessit. Illa enim in Christi faciem iactata conuitia, & blasphemia, illa in sanctissimum vultum coniecta sputa, impacti colaphi, illa exprobrantium opprobria, ac diuersa illusionum genera in domo Cayphæ, Herodis, Pilati obita, quod Barabæ postpositus, quod communi totius populi inlano clamore ad crucis patibulum postulatus, quod flagris atrocissimè toto corpore proscissus, quod in affectati Regis speciem Regis insignibus per dendiculum ab vniuersa cohorte illusus, ac spinea corona capite redimitus, quod crucem suis ipse humeris bauiauerit, quod in medio lationum veluti eorum Princeps, in ipsa Cruce per suramam ignominiam suffixus obierit, id omne, ut diximus, in maximum Virginitatis etiam Matris, quæ stabat iuxta Crucem, opprobrium, & humiliationem recidebat. Præsertim, quia interdum nominatim eam perstringebant, Christo familie paupertatem obicidentes, & quasi per contemptum dicentes illud Marci 6. Vnde huc hæc omnia, nonne hic est faber, filius Maria? & mox, &

scandala-

Bernard.

Hieronim.

Deipara

habuit in

milibus

gradus

de se

Matris

in Christo

passionis

Reg. S.

S. Hieron.

Deipara

Ambr.

Luc. 1.

Induisti

quædam

Deipara

Marci 6.

Matth. 13.

scandalizabantur in eo: quæ tamen omnia, ut supra animadvertit Bonaventura in spec. ca. 8. ipsa non minus humiliter, quam patienter æquo animo ferebat. Et sanè Iudæi eam ex generosa David progenie ortam inficiari nõ poterant, cum id de Christo eius filio apud õnes adeo esset exploratũ, ut nemo. tamen Christõ maxime infensus, in dubium revocare sit ausus. Verũm propter Virginis sanctissimæ paupertatem de ea abjecte sic loquebantur, apud injustos enim rerum æstimatores.

Hiratus
Humilitas
tu graui
d. S. Bene-
dicto rec-
fissim Dei
parantia
nuntur.
Reg. S. Be-
S. S. com.

Tudor Vir-
gineus in
Deipara.
Ambros.

Et genus & formam regina pecunia donat. Quod si auctore sancto Benedicto experientissimo rerum spiritualium magistro, & monasticæ disciplinæ in occidente propagatore eximio, in sua regula capite 7. ad humilitatis gradus, quos postea sanctus Thomas 2. 2. q. 161. art. 6. explicat inter alias (ut ipsius fere verbis utar) hæc spectant, corde. & corpore, semper humilitatem indicare, defixu in terram vultibus. Taciturnitas, & pauca verba, ac rationabilia loqui: Deum timere, & memorem esse omnium, qua præcipit voluntatem propriam non sequi, sed per obedientiam subdere se majori. Denique intimo cordis affectu credere, & pronuntiare se omnibus viliorem. Hinc manifestè apparet, Deiparam humilitate singulariter claruisse.

Nam quod spectat ad pudor: in illum, qui non tantum humilitatis, sed & virginittatis comes esse solet; hic certè in Deipara mirificè eluxit, teste Ambrosio libro 2. de virginibus, ubi de Deipara eleganter id probat. Proditore, inquit, domo nescia, nisi eum ad Ecclesiam ed- veniret, & hos ipsum cum parentibus, & propinquis: domestico operosa secreto, forensi stipata comitatu, nullo tamen meliore sui custode, quam ipsa. & infã Quid quod annis quoque omnibus ibat in Ierusalem solemni deo Pascha, exhibai cũ Ioseph: ubique in virgine comes singularum virtutum est puor, h. e. inuisidus debet esse virginittatis, sine qua non potest esse virginittas. Nec ad templum igitur Maria sine pudoris sui custode processit. Hæc est imago virginittatis, sic Ambrosius.

Idem in commentar. in Lucam lib. 2. Et ingressus, inquit, ad eam Angelus, Disce Virginem moribus, disce Virginem verecundia, disce Virginem oraculo, disce mysterio. Trepidare virginum est, & ad omnes viri ingressus pavere, omnes viri affatus vereri, discat mubere, propositum pudoris imitari sola in pe-

netralibus, quam nemo virorum videret solum Angelus reperiret, sola sine comite sola sine teste, ne quo de genere depravaretur affatu ab Angelo salutatur. hæc Ambrosius.

25 Bernardus sermone Signum magnum Bernard. de Deipara hoc argumentum tractans, mansuetudinem pudoris, cordisque humilitatem in Deipara fuisse ex sacris literis sic probat: Luc. 1. Gratissima, inquit, gemma in diademate micans in capite stela, rubor in facie hominis verecundi: An verò quis putat, quod hæc caruerit gratia, quæ gratia plena fuit. Pudibunda fuit Maria, ex Evangelio probamus: ubi enim aliquando loquax? ubi præsumptuosafuisse videtur? foris stabat, quærens loqui filio nec materna auctoritate sermonem interrupit, aut in habitationem irruit, in qua filius loquebatur, in omni denique textu Evangeliorum non nisi quater Maria loquens auditur. ita S. Bernardus.

Bernard.
Luc. 1.
Matth. 12
Deipara
quater lo-
cuta legi-
tur.
Ioan. 2. 1
Bernard.

In nuptiis verò Cana Galileæ, quamvis à filio dictum ei fuisset: Quid mihi & tibi est mulier, nondum venit hora mea: Ipsa tamen, inquit Bernardus, tanquam mitis, & humilis, corde, nec illi respondit, nec tamen desperavit, ministros admonens facere, quod dixit eis & infã Toties denique Maria filium audire non modò loquentem turbis in parabolis; sed & discipulis seorsim regni Dei mysteria revelantem, vidit miracula facientem; vidit deinde in cruce pendentem; vidit expirantem, vidit resurgentem, vidit & ascendentem; sed in his omnibus quoties verecundissimæ Virginis quoties pudicissimæ turris, vox memoratus auditur hæc Bernardus.

Petrus quoque Galatinus libro septimo de arcanis cathol. veri. cap. 5. restatur Deiparam usque adeo modestiam coluisse, ut eius oculi nihil inhonesti, nihil illiciti aspexerint, imò ut oculos nunquam elevaverit, sicut ceteri homines facere solent, sed semper nisi Deum oraret, humi defixos tenuerit, atque inter ceteras perfectiones eo spiritu prophetiæ donata est, ut si forte aliquis inconcessum seu illicitum vel aditura, vel visura esset, illico eius aures, & oculi clauderentur, ita ut non nisi voluntati divinæ deservire viderentur. Hæc Galatinus, quæ rationi admodum consona esse nemo inficiabitur, ut rectè notavit Cam. l. de V. c. 13. 26 De eiº vero taciturn. ac silentio præter ea, quæ Bern. jã tetigit, supra, ubi de eiº prudẽt. ali. qua expẽdimº in præfẽcie hoc tãtũ observat se su.

Deipara
ta. iuncto
tas præter
se su.

deus in ijs. quæ eius haurit cop. cornu vult. Mat. 1.

te sufficiat, eam ad tacendum, quàm ad loquendum fuisse promptiorem: nam cum inuenta esset in vtero habens de Spiritu sancto, quoniam ad sui commendationem id maxime pertinebat non vit quicquam tanti mysterij sancto Iosepho sponte aperire, tamen sui exitum denique commisit, quoad S. Ioseph ab Angelo huius mysterij est admonitus. Nec tantum ipsa Deidona sibi collata alto silentio agebat, verum etiam ex eius humilitate factum est, vt complura eius privilegia in sacra Evangeliorum historia non sint literis mandata, vt colligere licet ex sancta Brigitta lib. 6. reuel. c. 94. vbi cum Deipara ei dixisset, Christum reurgentem sibi prius quàm alijs apparuisse, & palpabilem se ei ostendisse, subiicit: *Quamuis, inquit, non est scriptum propter humilitatem meam.*

Aliqua Deipara privilegia in mine script. pro p. eius humilitatem. S. Brigitta

Epiph. Presb. Constantinop.

Epiphanius Presbyter Constantinopolitanus in vita Deiparæ, quam ex probatissimis Auctoribus se collegisse testatur, reiectis quibuldam matæ fidei scriptoribus de Virginis moribus multa affert, quæ Nicephorus in lib. 2. histor. cap. 23. scribit, ex quo ea, quæ ad rem nostram faciunt accipiam: *ERAT MARIA, inquit Nicephorus, in rebus omnibus honesta, & gravis, pauca admodum, ea q. necessaria loquens, ad audendum facilis, & perquam affabilis honorem suum, & venerationem omnibus exhibens. & infra: Docens dicendi libertate aduersus omnes homines vsa est, sine risu, sine perturbatione, sine iracundia maxime. & mox: ERAT denique factus omnis expers, simplex, minimeq. vulum sengers, nihil molliter secum irabens, sed humilitatem præcellentem colens. hæc ille,*

Canisius.

Vbi rectè obseruat Canisius libro 1. de B. Virgine cap. 13. illud quod Græcè habetur in Nicephoro *ha parrhesias* & Interpres vertit decentem dicendi libertatem magis propriè, & significantius exprimi si dixeris eam cum omnibus loqui solitam sine audacia, quod virginali pudori propriè congruit:

In Deipara studium seruanda diuina legis. Cap. 37. Humilitas Deipara in Purificatione.

Quod si de diuino timore studioq. diuina legis seruanda in ijs etiam, ad quæ minime astringebatur, sermo fiat, (nam & istud ad humilitatem a S. Benedicto referri diximus) de hoc quidem supra non nihil attigimus, & cap. 37. vberius agemus: vnico tantum exemplo Purificationis in præsentia contenti erimus, in quo Deipara propter humilitatis, & obedientiæ exemplam, vt docet S. Thomas

3. part. quæst. 27. art. 8. Purificationis legem, cui minime erat obnoxia subit, idq. non sine aliquo suæ existimationis dispendio: Purificatio enim instituta erat Levit. 12. ad tollendâ mulierum, qua suscepto semine conceperant, mundiciam quandam ex foribus parvis contraham. Deinde in hac purificatione offerretur agnus in holocaustum, & pullus columbar, siue turtur, aut duo pulli columbarum, unum in holocaustum, & alterum pro peccato & quamvis D. Thomas loco citato art. 3. velit huiusmodi sacrificium in libr. Levitico omnibus puerperis præscriptum, ad prolem spectare, ad expiationem scilicet peccati, in quo erat concepta, & nata: & ad quandam ipsius consecrationem, cui consentit glossa & Hugo in Levit. 12. & Rupertus lib. 2. in Levit. ca. 10. Beda: & Euthymius in Luc. 2. Alii tamen existimant illud sacrificium pro peccato ad matrem referri: nam pro ea iubebatur sacerdos orare, ita Lyranus, & Cajetanus in Levit. 12. & Abulenfis in Levit. q. 23. & Jo. lansenius in concordia cap. 10. Alii verò (quod mihi magis probatur) ad matrem & ad filium pertinere volunt, in qua sententia videtur esse Augusti lib. q. in Levit. quæst. 80. & Origenes homilia 14. in Levit. & Suarez: omo 2. in 3. par. disp. 16. sect. 1. At verò Deipara quamvis de spiritu S. absque virili semine concepit, id quod ab illa lege eam excipiebat; & quamvis ex partu illo virgineo quo Deum est enixa, vel ipsi factis punior remansisset, nec peccato ullo, vel ipsa, vel eius filius tenerentur, purificationis tamen legi se sponte subiicit, & veluti paupercula par totum aut duos pullos celum baru ad sacrificiū obtulit, quidquid de eius immunditia, vel de peccato pro quo sacrificium offerri videbatur, alii fallò existimare possent, quare Ambrosius lib. 2. de Virginibus studi diuina legis cognoscendæ, quod in Deipara elucebat, sic commendat: *Maria, inquit, conseruabat omnia hæc in corde suo. Quamvis mater Domini, discere tamen præcepta Domini desiderabat, & qua Deum genuerat, Deum tamen ferre cupiebat.*

27. De altero verò humilitatis gradu, quem S. Benedictus ponit, quo quis alienæ voluntati se subiicit, de quo Climacus grad. sancta h. na vultis si Climacus: *Moyse fuit principium legis: & obedientia, qua est em. filia humilitatis, perficit ipsam matrem suam humi-*

Leuit. 12. mirum qd. r. sicut na. teri, iust. sicut pro peccato ad. p. sicut ad. mare sicut. d. s. Thomas. Tresq. sicut ad. p. sicut ad. d. sicut ad. Hugo. Beda. Rupertus. d. sicut ad. Lyranus. Cajetanus. Abulen. lansenius. Tertius. sicut ad. p. sicut ad. August. Origenes. Suarez. Ambros. Luc. 2. Deip. in ca. lo vult. loco a. nos. Luc. Bern. d. sicut.

humilitatem sicut sancta Maria nata de synagoga
perhese syngagam, sic Climacus. Hunc autem
humilitatis gradum Apollolus Paulus ad Phil.
2. in Christo merito extollit cum ait: Humilia-
uit semetipsum factus obediens usque ad mortem.

Ac vero obedientiae suae Deipara illustre
nobis exemplum reliquit; non solum enim,
quemadmodum ad hoc probandum animadu-
erit Sanctus Antoninus; par. tit. 3. c. 3. §. 2.

Anton.

Trimula in Templo se totam regendam subiecit,
& ex sancta Mechtildis libro 2. Revelationum,

Revel. S.

Parentibus adeo subiecta, & obsequens fuit, nulla
ut illos ratione unquam offenderet, nisi contrisi-

Mechild.

vi; sed etiam cum statueret virginitatem, (cu-
ius votum Deo nuncuparat) ita servare, ut hoc

propositum ne Angelo quidem filium, & talem
filium promittente aliqua ex parte vacillaret,

cumque iuxta illius aetatis mores, in templo
diutius consistere non permitteretur; coniugi-

um tamen sancti Ioseph, quem diuinitus no-
uerat virginitatem secum pariter seruaturum

subire non recusauit; quod licet in reliquis
mulieribus, quae Iobolis suscipienda causa co-

iugium ineunt, mirandum non sit. In Deipara
tamen, quae virginitatem seruatura erat, illud

ex coniugio factum est, ut cum esset sapientia,
& sanctitate suo ipso, tametsi sapientiae, &

sanctimoniae laude inchoato, tamen in operibus, tam-
en vitae suae rationes, domestica negotia, cre-

bra iunera, quae postea suscipit in Bethlehem,
in Aegyptum, & iterum ex Aegypto, & reliqua

omnia alieno arbitrio regenda permittit:
Atque ita quid in huiusmodi profectioibus

esset faciendum Angelus S. Ioseph, penes
quem familiae administratio erat, monebat;

ipsa vero ad S. Ioseph impetum omnis exe-
quebatur, quin etiam cum filium triduo qua-

situm in templo inuenisset, eundem ipso ium,
qui pater Domini putabatur, honoris causa

primo loco nominandum existimauit; cum
dixit: Pater tuus, & ego dolentes quarebamus te,

quod & obiter ait Augustinus, ut mox dice-

Luc. 2.

mus. Denique, quam densissime de se ipsa senti-

Deipara

ret, atque pronunciatet, non obscure ostendit
locus, quem post Christi Ascensionem gloria

Deipara

sui magis magi quae apud fideles coruscante
sibi delegit, noueratenim humilis Virgo ex

Deipara

eiusdem Christi parabola: Lucae 14. recum-
bendam esse vltimo loco: sed in Actu Aposto-

Deipara

lorum legitur: (inquit Bernardus loco citato)
quod redemptus discipulus a monte Oliveti unani-

Bernard.

Act. 1.

miter perseverabant in oratione, & enim ibi ad-
esset Maria, non nominatur prima, quae super o-
mines est, iam filij prerogativa, quam sua privile-
gio iustitia, usque ad recessus post multos, quia se
vltimam exhibebat, ut nouissima omnium pane-
ratur infra viduas, & penitentes, & infra eam,
de qua cuncta fuerunt septem demonia, ineffabili
se se mansuetudine inclinabat: merito, igitur facta
est omnium Domina, & super Angelos. haec ex
sancto Bernardo.

Similiter, ut iam dicebamus, semetipsum
secundo loco post Iponsum nominauit. Cum
dixit ad filium in medio Doctorum inuentum:

Luc. 2.

August.

Pater tuus, & ego dolentes quarebamus te, quod
sanctus Augustinus sermone 65. de diuersis c.

11. ad mores eleganter transtulit: Non est pra-
munitas, inquit, fratres maxime propter a se-
ptimam seminarum, iam sancta modesta Vir-
ginitas Maria. Meruerat parere filium altissimi, &

erat humilissima, nec se marito, nec in ordine ho-
minum praeferebat, ut diceret: Ego, & Pater tuus,
sed Pater tuus, inquit, & ego, non aereua, sed
vera aegritudinem; sed ordinem conjugalem, quia
caput mulieris vir, haec Augustinus.

Hanc etiam animi demissionem aperit de
clarant verba illa sui Cantico: Quia respexit
humilitatem Ancilla sua, ut merito Bernardus
sermone signum magnum: Nec in sola, inquit,
Maria iacuerunt eorum nomina, sed
evidentius resonat in sermone. sic ille.

In hoc enim Cantico humilitatis nomine,
& si virtutem ipsam humilitatis a Deipara in-
tellectam vult Oigenes homil. 3. in Lucam.

Augustinus sermone 35. de Sanctis. Beda in
Luc. 2. Bernardus sermone 42. & 45. in Cantico
probabiliter tamen exitimo cum Theophila-
to, Euthymio, Iansenio Maldonato in cap. 2.

Luc. & Toletio in Luc. 1. annor. 120. Sanctissi-
mam Virginitatem suam vtilitatem, & ex quita-
tem, seque tanto beneficio indignam profiteri
voluisse, ac proinde humilitatis virtutem ma-
gis exercuisse, quam significasse: Verus enim
humilis, ex Bernardo sermone 16. in Cant. vult
viri reputari, & non humilis predicari. Et hoc
satis confirmari videtur ex Luca, a quo hoc lo-
co usurpatur Graecum vocabulum ταπεινωσις,
quod abiectionem, non autem ταπεινωσιν
quod humilitatis virtutem in facti huius si-
gnificare conuenit, ut videre est Ephes. 4.
cum omni humilitate, & col. 3. inuote, &c.
humilitatem, quamvis Coloss. 1. vbi dicitur.

Humilias

Deipara

in Cantico.

Quia

respexit

humilita-

tem ancil-

lae sua.

Quid no-

mine hu-

milias

significet.

Oigenes

Augustin.

Beda.

Bernard.

Theophi-

latus.

Euthym.

Iansen.

Maldonat

Toletus.

Bernard.

Luc. 1.

Ephes. 4.

Col. 3. &c.

Hieron.
1. Pet. 5.
Iacob 4.
1. Cor. 2.

In humilitate mentis: *ταπεινωθησθεις*, pro abiectione accipitur ex Hieronymo ad Aglasmam quæst. 10. & *ταπεινωσθε*, ad humilitatis virtutem referatur 1. Pet. 1. & Iacob 4. cum dicitur: *Deus humilibus dat gratiam*. Quare cum Deum suam utilitatem respexisse humiliter protesta- ta est: non id fictè, aut falsè de se affirmabat Deipara: quamvis enim spiritum accepisset, qui ex Deo est, ut sciret præclarissima, quæ sibi à Deo donata erant (nam & hoc de se astruit Apostolus 1. Corinth. 9.) atque pro ijs Deipara maximas sibi Deo gratias agendas esse prædicaret, quod & in hoc ipso Cantico illis verbis cecinit: *Magnificat anima mea Dominum, & mox: Quia fecit mihi magna qui potens est: propter suam tamen insignem sanctitatem ser- uabat illud Eccles. 7. Quanto magnus es, humili- ta te in omnibus, & coram Deo inuenies gratiã, Idèò, quemadmodum ait sanctus Antoninus 4. par. tit. 2. f. cap. 5. §. 1. quanto maior fuit, tanto minor sibi ipsi videbatur propter immensam hu- militatem, & animi demissionem: neque enim attendebat ad regalè progeniè, ex qua, ut canit Ecclesia: *gloria resfulgebat*, nouerat enim illud.*

Luc. 1.

Eccles. 7.

S. Antoni-
nus.

Offic. Eccl.

Quid. lib.
13. Maria

Sap. 12.

Isa. 40.

Luc. 3.

Deipara
Eua super-
bia emen-
dauit.
Ruperius.

Nam genus. & proauos, & qua non fecimus ipsi.
Vix ea nostra uoco.
Sed respiciebat ad humanæ naturæ, si Deo componatur, abiectionem iuxta illud Sap. 11. *Quoniam tanquam monumentum statera, sic est ante te orbis terrarum, & tanquam gutta roris antelucani, qua descendit in terram: & iuxta illud Isa. 40. Omnes gentes quasi non sint, sic sunt coram eo: & quasi nihil & inane reputata sunt ei.* Respiciebat ad sexus foeminei fragilitatem, ad paupertatis suæ tametsi spontaneæ condi- tionem, propter quam humano favore erat destituta; ideoque verè prædicabat Deum optimum respexisse humilitatem ancillæ suæ, ex quo etiam diuina bonitas, quam magnifi- candam susceperat, magis lucebat, quæ ipsam in tantam gloriam extulerat, ut beatam eam dictoræ essent omnes nationes; quia fecerat in ea magna qui potens est. Hac por- rò tam eximia animi demissione in tanta di- uinorum donorum affluentia non solum præ omnibus partibus creaturis, ut cap. 12. diximus, exaltari promeruit, quæ præ cunctis humilita- tem coluit iuxta illud Matth. 23. *Qui se hu- militat exaltabitur*: verum etiam primæ matris Eua superbiam emendauit, quod Ruperius in Cant. 2. in illa uerba: *Nardus mea dedit*

odorem suum ex persona Deiparæ loquens eg- leganter sic exprimit: *Olim in Eua malo super- bia factore Rex offensus, & ob hoc ab humana ge- noratione auersus fuerat, nunc autem delictatus nardo humilitatis meæ ad genus humanum con- uersus est & iterum idem Ruperius: Placuit Deo quod in foemineo sexu tantam humilitatem inue- nit, à quo inustum superbia generi humano super- ueniens totam massam corruptit. hæc ille & Ber- nard. homil. 2. super Missus est, Deiparam cum Eua comparans: Redditur, inquit, foemina pro foemina, prudens pro fatua, humilis pro super- ba, qua pro ligno mortis gustum sibi porrigat uite, sic Bernard.*

Facessant tamen hinc nefariæ quorundam recentiorum hæreticorum voces, hæc Deipa- ræ uerba, quibus Deum humilitatem suam respexisse fatetur in eum sensum deoquenti- um, ut ex illis vilem, abjectam, & nullius coti- mundo precij sanctissimæ Virginis conditio- nem affluere contendant. Nam, ut in præsen- tia taceam veram animarum nobilitatem, quæ ex Ambrosio libro de Noë, & Arca c. 4. clari- ficatur splendore uirtutum, quibus præ cunctis mortalibus Deipara enituit: certè nobilitas illa ex majorum stemmate, quam homines ma- gnificiunt, Deiparæ non deerat: adeò ut nemo ea tempestate cum Deipara in hac generis an- tiqua, & spectantissima prosapia illa ex parte confecti potuerit. & ut ex uno reliquos conii- ciamus, Octauianus ille Augustus, qui tunc temporis rerum potiebatur, & filius erat Acie neptis Iulij Cæsaris Dictatoris inter Romanos antiqua nobilitate conspicui, non absque fa- bularum, & mendaciorum admixtione genus suum ostendere poterat. Nam ut nihil dicam, quæ de eius auge, & proauo iactata com- memorat Suetonius in Octauiano, de quibus ni- hil ad nos certè de Iulio Cæsare Poëta ceci- nit.

Iulius à magno deâstium nomen Iulo.
Cuius tamen Iuli patrem Æneam probrosa illa Dea Venere procreatum fabulabatur Poëta, At verò Deipara, quemadmodum c. 17. uerius diximus, ex inclyto semine Regum, & Sacerdotum, quorum in Iudæorum populo erat præcipua, & omnibus certa, atque explo- rata nobilitas, originem continuata serie duce- cebat, iuxtaque genus per quatuordecim cir- citer Reges aliosque Duces populi ad David, & ad Abraham referebat: idque omnibus satis cognitum erat, atque testatum, idèò enim

Luc.
Euseb.
Ioseph.
Matth.
S. Br.
Cap.
Suetonius
Virgilius
Matth.
enim

Luc. 2. enim ex Nazareth non absque longissimi itineris labore ascendit in Bethleem, ut proficeretur cum Iosepho sponso, quod esset de domo, & familia David: & Christus, qui non aliunde, quam ex sua genitrice ortum ducebat, ab omnibus filius David citra ullam controversiam agnoscebatur. Nam & circumcisio propterea illi populo erat data, ut inter nos crederetur ab alijs, & ut hac ratione certissime constaret Christum ab Abraham, cui de eo facta erat repromissio, descendere, quo adveniente circumcisio est abolita; Genealogia quoque Iudaeorum in hunc finem Deo id agente diligentissime scribebantur, & in archivis publicis saltem usque ad Christi tempora sub Herode Rege, quod testatur Eusebius, & Iosephus lib. 1. adversus Appionem; Iudaei quoque Christo infensissimi eum fabri filium per contemptum vocantes, ex David tamen profapia descendere nequam negarunt; quod si de proximis Virginis Deiparae progenitoribus, sanctis nimirum Ioachim, & Anna, sermo fiat, eos honestissimos, & primis quibusque, ac splendidissimis, & nobilissimis connumeratos testantur Patres, quos cap. 10. vberius attuli, quibus sua trifariam diuisa in templi ministros in pauperes, & in proprios usus impendebant: ex quo colligimus bonis eos non indignis, quibus tamen Deipara, unica eorum heres, sponte se abdicavit in pauperes erogando, ut cap. 17. dicemus ex S. Brigitta lib. 7. reueiat. cap. 13 & lib. 1. cap. 10. Et haec in praesentia satis sint contra hosce haereticos, quibus illud Ambrosii epist. 5. dicere possumus: *Claudat sua ora perfidia, ob mutescapae matrem Domini aliquo audeat temerare conuicio.* Contra hos pluribus pie, & erudite disputat noster Canisius lib. 2. de B. Virg. cap. 3 & lib. 4. cap. 7.

Eusebius. Iosephus. Math. 13.

S. Brigitta. Cap. 37.

Canisius.

ORATIONIS VIRTUS IN DEIPARA:

Actus item vita actiua, & contemplatiua, quae ne a somno quidem inuiscipiebatur, sacrorum litterarum cognitio, ac meditatio.

¶ Ed veniamus iam ad orationis in Deipara virtutem, quam ad Religionem supra spectare diximus, & consulto in hunc locum reiecit, ut intelligamus cum profundissima Deiparae humilitate, de qua iam

egimus, iugem quoque ac perfectissimam eius cum Deo per orationis studium coniunctionem. Et sane admirari in Deipara possumus orationis sedulitatem, atque animi ad Deum iugiter ascendentis intentionem, quae idcirco incenso comparatur, ut propterea ab Ephrem oratione de Deipara ipsa Virgo sanctissima vocetur *Thuribulum Tauribus aureum*; quod Hebr. 9. dicitur fuisse intra sancta sanctorum cum Arca. Eam quoque adumbrabat. *Altare thymiamatis*; Exod. 30. Hebr. 9. Nam quemadmodum altare illud de lignis sethim auro purissimo connectitum, & coronata aureola circumdatum erat cornibus insignitum, in quo suavissimi odoris thymiamata mane, & vesperi adolebatur: ita sanctissima Virgo mystice his omnibus (quae supra cap. 5. in constitutione Arcae, & mensae panis propositionis explicauimus) singulariter expraesentata, quatuor cornibus ad daemones hostes saeuissimos in quatuor mundi partibus suis precibus, & orationibus ventilandos ornata. Quale autem thymiamata pretiosissimae suae fragrans ex eius corde charitatis igne succenso recta ad Deum usque ascenderit, & eos, qui aderant recrearit, daemonesque hoc suffitu longè, ut diximus, effugarit, ex his, quae de eius virtutibus in hoc capite dicuntur, aliqua ex parte colligi poterit.

Admirari praeterea possumus in ea actus vitae actiuae, & contemplatiuae, in utraque enim adeo excelluit, ut propterea in eius Assumptione Euangelum legitur (quemadmodum animaduertit Ildesonus sermone 2. de Assumptione, & Bernardus serm. 4. de Assumptione) de Martha, quae excepit Dominum in domum suam, & satagbat circa frequens ministrum, & simul: *De Maria sedente secus pedes Domini, quae audiebat verbum eius, quod fuisse probat Ildesonus loco citato.* Et de actiuae quidem vitae operibus, quae in Christum filium suum exercuit, copiose egimus cap. 12. de actibus vero vitae contemplatiuae. S. Ildesonus sermone quinto de Assumptione in hunc modum argumentatur, *Si Maria quondam peccatrix, cui donando peccata erat Dominus propitius, inuenit audiebat verba ex ore eius: quanto studio magis hac, qua mente, ac corpore sancta audiebat ardentius, cuius ipse & Dominus erat, & filius? haec ille.* Quocirca Petrus Damianus sermone primo de Pet. Damiani Natiuit. Virg. per duas manus tenentes se-

Psal. 140.

Tauribus aureum. Altare thymiamatis. Exod. 30. Quatuor cornua in altare thymiamatis, quid in Deiparae significent

Allos vitae actiuae, & contemplatiuae in B. Virgine Ildesonus Bernard. Luc. 10.

Ildesonus.

5. Reg. 10.

dile throni Salomonis, vitam Virginis acti-
uam, & contemplatiuam significari dicit: Vita,
inquit, actiua, & contemplatiua Virgines perfe-
ctiori diligentia ambierunt, adeo, ut nec actio
contemplationem minueret, & contemplatio non

Bonauent.

desereret actionem ita Damianus. Bonauentu-
ra in speculo cap. 4. in defessima inquit, & sicut
diuissima fuit Maria per se salutem in bonis o-
peribus ipsa namq; est Maria illa, de qua dicitur

4. Reg. 1.

in Act. Hi omnes erant perseverantes, unanimi-
ter in oratione cum mulieribus, & Maria matre
Iesu. Maria indefesse perseverando in oratione ex-
emplum dedit, quam oportet sequi, & non desice-
re: & si Maria tam sedulo orauit in terris, quo-
modo non sedulo orabit pro nobis in Cælis? &
mox: Sed ecce Maria nostra non solum oro in
orationibus, sed etiam corde in sanctis meditati-
onibus indefesse fuit, & sedulo; de qua dicitur in

Luc. 2.

Euangelio Luca: Maria conuersabat omnia ver-
ba hæc conferens in corde suo. Nec ociosa, & idè
non solum mentem in sanctis meditationibus, non
solum linguam in deuotis orationibus, sed etiam
manus in bonis operibus sedulas habuit: ad quid
enim cum Elisabeth in fine tribus mensibus Ro-

Beda.

spondet Beda, ut mulieri prouecta ætatis Virgo
iuuentula minus sedula impenderet: na-
tætenus Bonauentura.

Contem-
platio Vir-
ginis non
interrum-
pebatur
somnia, &
probat
Ambros.
S. Bernard

30: Quin etiam ne à somno quidem retar-
dabatur eius contemplatio. Quare S. Ambro-
sius lib. 2. de Virginitate loquens de B. Virgine:
Dormire, inquit, non prius cupiditas, quam ne-
cessitas fuit, & tamen cum quiesceret corpus,
vigilaret animus, qui frequenter in somnis, aut
lecta reperit, aut somno interrupta continuas, aut
disposita gerat, aut gerenda pronunciat. ita Am-
brosius, Et S. Bernardus tomo 2. sermone 51.
art. 1. c. 2. Somnus, inquit, qui abyssat, & sepelit
in nobis rationis, & liberi arbitrij actus, & per
consequens nihil merendi, non credo, quod tanta
in Virgine fuerit operatus, sed anima eius libera,
ac meritorio actu tunc tendebat in Deum, unde
illo tempore erat perfectior contemplatrix, quam
viquam fuerit aliquis alius dum vigilauit; unde
de ipsa Cant. 5. Ego dormio, & cor meum vigi-
la: feliciter in contemplatione perfecta à nulla a-
ctiōe deorbitat. ille id ipsum etiam dicit
tomo 1. serm. 61. art. 3. c. 3. Idem tomo 3. ser-
mone 11. act. 2. cap. 3. in illud Cant. 8. Quæ est
istæ, quæ ascendit de deserto, expendens verbum
illud, ascendit, vult eo verbo indicari singu-
larem Virginis gratiam: Quæ tota fuit, inquit,
professus deuotionis, semper enim ascendebat:

Cant. 5.

adum vixit, ita ille. Rupertus super Cantic. 5.
docet, multarum sanctorum animatum esse
non solum ocio sancto dormire, id est à ter-
ris curis vacare, & in cælestibus per contem-
plationem corde vigilare, sed etiam secun-
dum animum per locum cælestia videre, sicut
Jacob dormiens vidit scalam illam, & Ioëlis
2. Senes vestri somnia somniabunt, & conuersus
ad Virginem. Sed tu, inquit, O cælum Dei, vni-
ca sedes Domini in utroque vigilantia modo,
cunctis mortalibus longè imminenter fuisse, longè
studiosior ad contemplantum eum, in quem a-
scerant Angeli prospicere, atque aptior fuisse,
sic Rupertus. Cathusianus in Cantic. cap. 5.
in illa verba, Ego dormio, & cor meum vigi-
lat, loquens de Virgine, Hoc, inquit, sanctissima
Virgo præminenter dicere potuit, quia contem-
platiuissimam vitam duxit, & ab exteriori multo
omni inordinato strepitu, & cura superflua,
atque inquietudine culpa penitus abstinenti,
& sopita, vigilantissima mente Deo vacauit, pro Ec-
clesia exorauit, actibusq; virtutum in termino
excellentiæ perfectissimis iugiter fuit intentæ,
Denique in somno corporali cor eius peruisum fuit,
& ex assidua assuetudine perfecta assidendi di-
uinitis, ex ardentissima, & exercitatissima charita-
te, exsplendidissima, & exuberantissima sapientia
sibi infusus, & contemplatione in vigilis, penes
aut profusus, continet, etiam tempore somni, vigili
corde fuit Deo coniuncta, & pro commissa sibi
Ecclesia vigilare non cessat. ita Cathusianus
Idem libro 2. de laudibus Virginis articulo
8. docet. Nulla neque affectiōe, neque
occupatione mentem Virginis à contem-
platione reuocatam, vide etiam Bustum
in Mariali 3. part. sermone 2. part. 3. vbi idem
docet. In hoc etiam inclinat Canisius lib.
2. cap. 13. Albertus Magnus de B. Virgine
cap. 176. & 177. inter alia Virginis privilegia
ponit, quia quolibet tempore meruit. Hoc
Alberti dictum refert, & probat sanctus
Antoninus 4. part. tit. 15. capit. 20. §. 6.
qui §. 2. dixit, Virginem, quia nunquam
peccauit, nec erat otiosa, sed semper ope-
rabatur cum maxima charitate, in omni
actu valde meruisse, ex quo ostenditur im-
mensum eius meritum. Idem Antoninus
loco citato cap. 44. §. 8. x. Odilone, Vatum,
inquit, pro certo scimus, quæ à omni Maria actio,
& merito semper fuit intentæ in Deo. hæc san-
ctus Antoninus. Si enim de hominibus in-
tatu.

Cant. 8.

...

Contem-
platio Vir-
ginis non
interrum-
pebatur
somnia, &
probat
Ambros.
S. Bernard
Bustum in
Mariali
Camisat.
Alb. Mag.
S. Antonin
Bustum in
Mariali
Camisat.
Alb. Mag.
S. Antonin
Bustum in
Mariali
Camisat.
Alb. Mag.
S. Antonin

Auguſt. ſtatu Innocentiae Auguſtinus lib. 5. contra
Johannum cap. 9. Tam ſacra, inquit, orant
ſomnia dormientium; quam vita vigilantium;
 Virginem multo magis dicere poſſumus tam
 ſacraequè dormiendo, ac vigilando fuiſſe.
Serius. vide Suarium tom. 2. in 3. par. diſput. 18.
 ſect. 2.
Deipara 31 Ad contemplationem etiam magnope-
 ſacrarum te confit ſacrarum literarum cognitio, lectio,
 literarum atque meditatio; in quibus Deipara ſe diligen-
 ter exercuit: *Litteras enim Hebraicas* inquit Ce-
 dienus *ſuperſtitio etiamnum patre loachim d. di-*
ci: cui conſentit Epiphanius Presbyter Con-
 ſtantinopolitanus apud Nicephorum lib. 2. c.
 23. qui etiam addit fuiſſe eam doctilem, & a-
 manentem doctorem, & in ſacris litteris laboraſſe;
 id quod longè antè de ea docuerat Origenes
 homilia 6. in Lucam: *Habebat*: inquit, *Maria*
legiſceantiam, & erat ſancta, & vaticinia quo-
 tidiana meditatione cognoverat: & Ambroſius
 lib. 2. de Virginitate agens de Deipara: *Tum*,
 inquit, *minus ſola videbatur, quam cum ſola*
effes, nam quemadmodum ſola, cui tot libri adſe-
ſerunt, tot Archangeli, tot Prophetæ Idem lib. 2. in
 Lucam agens de eadem: *Legerat*; inquit, *quia*
Virgo conciperet, ſed non legerat quemadmodum
Virgo generaret; ſic Ambroſius. Ideo ſciſcitatur;
 inquit Beda, *ab Angelo quod in Prophetia non*
inuenit: & Auguſtinus ſermone 21. in Natali
 Virginitatis in hunc modum aſſatur: *Reuelue Ma-*
ria prophetiam lectionem neque enim te ſcientia
diuinorum poſſeſt præter lectionem, qua ipſam
planitudinem paritura eſt prophetiarum, recolo in
libro Iſaie Prophetæ Virginem, quam legiſti,
gaude, quia tu eſſe meruiſti. Andreas Cretenſis
 in oratione de Annunciatione: *Conſentaneum*
 eſt; inquit, *eam ut poſſe nobilem* & *Dauis filiam*
diuinarum ſcripturarum non fuiſſe ignorari. Si-
 ldeſonſus ſerm. 5. de Aſſumptione de Dei-
 para agens: *Vnum*, inquit, *perfecto ſcimus, quia*
omnis eſt vita, & *aſſu intentio ſuit ſermom Da-*
mnico, ad que probat, quia corpore; inquit, *erat*
in domo parentum, ſpiritus in illo diuina ſpecula-
tionis intuitu, ſine præiudicio alicuius irrepre-
ſibilibiter viuens orabat, legebat forſitan diuine
ſcriptura teſtimonia ad illud ineffabile ſacramen-
tum, quod in ea gerebatur ſine dubio pertinentia;
 eſt; inquit, *quomodo erat illud Moysi. Prophetam;* inquit,
 ſuſcipi abſque Deo de fratribus veſtris, tanquam mo-
 iſum audieris & illud, Non auferretur ſceptrum
 de Iuda; & illud, Balaam, Orietur ſtilla ex loeb
 & exurge homo de Iſrael; & Iſaia: *Ecco Virgo*

concipiet, & pariet filium; & *Egredietur virga*
de radice Ieſſe, & ſus de radice ejus, & *Psalm. Pſal. 86*
 (ex verſione, quam legit Ambroſius in orat.
 de obitu Satyri fratris.) *Maier Sion dice; homo,*
 & *homo natus eſt in ea,* & *ipſe fundauit eam*
Altiſſimus, & *Iſa. Puer natus eſt nobis, & filius Iſaie*
datus eſt nobis, ſic Iſideſonſus.

BONUM EXEMPLUM EX DEI-
 para virtutibus micare.

32 **I**Nter præcipuos virtutum effectus meritò
 connumeratur bonum, quod ab illis pro-
 manat exemplum, quo viri ſancti bonus Chri-
 ſti odor, ut ait Apoſtolus, effecti alios mirifi-
 cè ædificant, recreant, & ad diuinas laudes, ea-
 rundemque virtutum imitationem inflam-
 mant. Hinc eſt illud, quod initio hujus capituli
 dicebamus, ex Virgine beatiffima omni ſan-
 ctitate exornata, veluti ex diuino throno ful-
 gura virtutum longè lateque coruſcare; *cujus*
virtutibus propter radiantium virtutum ex-
empla cunctas illuſtrat Eccleſias. Propter mul-
 tiplicem igitur virtutum ſuarum exemplum,
 ſeu odorem fragantiſſimum, præſertim ora-
 tionis, mortificationis, cæterarumque o-
 mnium, quibus alios ſuo exemplo ad pieta-
 tem excitabat, eadem Deipara meritò de ſe
 dicebat Eccleſiaſt. 2. 4. *Sicut cinnamomum,* &
balaſamum aromatizans odorem adu, quaſi myr-
rha electa deis ſuauiſſimam odoris, & *quaſi ſtorax*
 & *Galbanus,* & *ungula,* & *gurgula,* & *quaſi liba-*
nus non inciuſus vaporant habitationem meam &
quaſi balaſamum non mixtum odor meus: Ego
quaſi Terebinthus extendi ramos meos, & *rami*
mei honoris, & *gratia, ego quaſi vitis fructificauit*
ſuauiſſimam odoris, & *flores mei fructus honoris,*
 & *honestate.* De hoc agens Bonauentura in
 ſpeculo cap. 7. *Odor*, inquit, *Mariæ ſua ſicut*
cinnamomum in cortice conuerſationis, ſicut bal-
ſamum in ueritate deuotionis, ſicut myr-
rha in amaricatione caſtigationis, ſicut quoque
odor Mariæ ſicut cinnamomum in actione, ſicut
balaſamum in contemplatione, ſicut myrtha in
paſſione. Ouerè diuina, qua tam plena ſuit odori-
 fero Spiritus ſancti balaſamo, ut ait Bernardus ſu-
 per illud Spiritus ſanctus ſuperueniet in te. hæc
 ille.

Idem in ſpeculo cap. 5. *Balaſamum*; inquit, *balaſamum*
Mariæ eſt unctio gratiæ, qua Maria copioſiſſime non mix-
eſt in ſiſa, unde Bernardus loquens de verbo *Et in*
illo Spiritus ſanctus ſuperueniet in te, ait, Breuiter
Bernardus
ſum.

B. Virgo
propter o-
dores vir-
tutum ſua-
rum eſt
balaſamum
aromati-
zans.
Eccleſ. 2. 4.

Bonauent.

Bernard.

Bernard.

